EMM3115 İLERİ PROGRAMLAMA – C# FORM ARAÇLARI

Doç. Dr. İbrahim KÜÇÜKKOÇ

Web: http://ikucukkoc.baun.edu.tr

Email: <u>ikucukkoc@balikesir.edu.tr</u>

C# Eğitim Kitabı 2. Baskı, Murat Yücedağ, Dikeyeksen Yayınları, 2019.

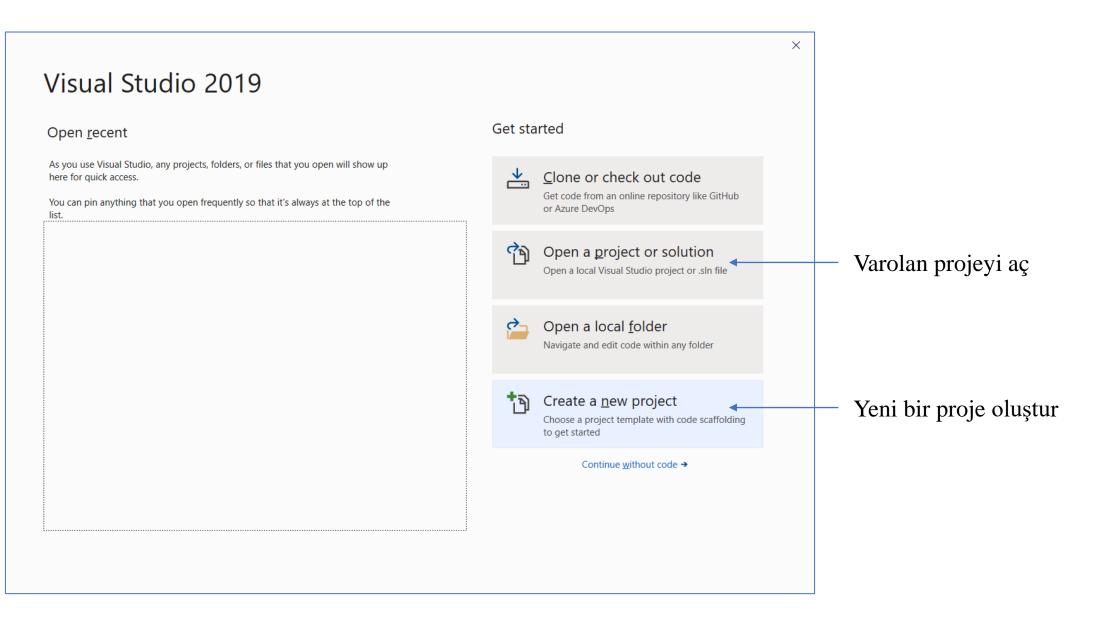
C# Ders Notları, YMT218 Nesne Tabanlı Programlama, Fırat Üniversitesi (Erişim Tarihi 29 Ekim 2019).

C# Programlama Ders Notları, Dr. Serkan Dişlitaş, Hitit Üniversitesi (Erişim Tarihi 29 Ekim 2019).

Güncelleme: 31 Temmuz 2020

Visual Studio IDE kullanarak, C# Windows Forms Uygulaması geliştirmek için aşağıdaki adımlar takip edilmelidir.

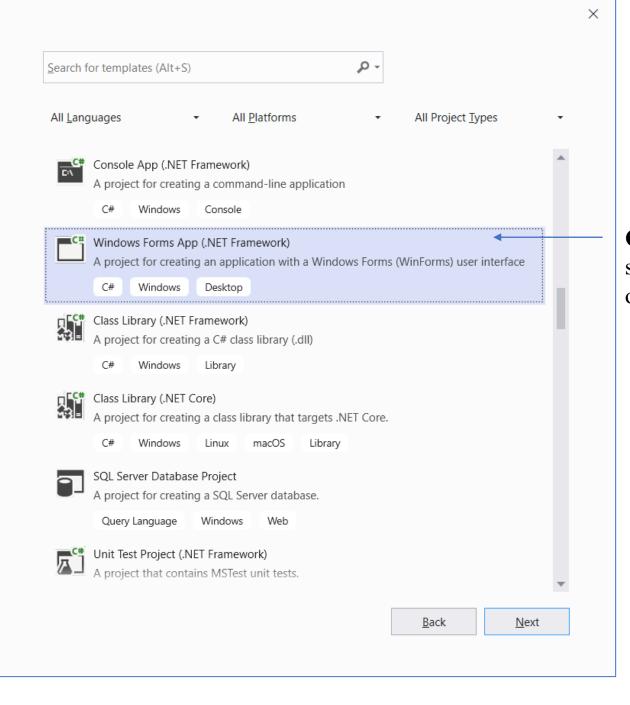

Create a new project

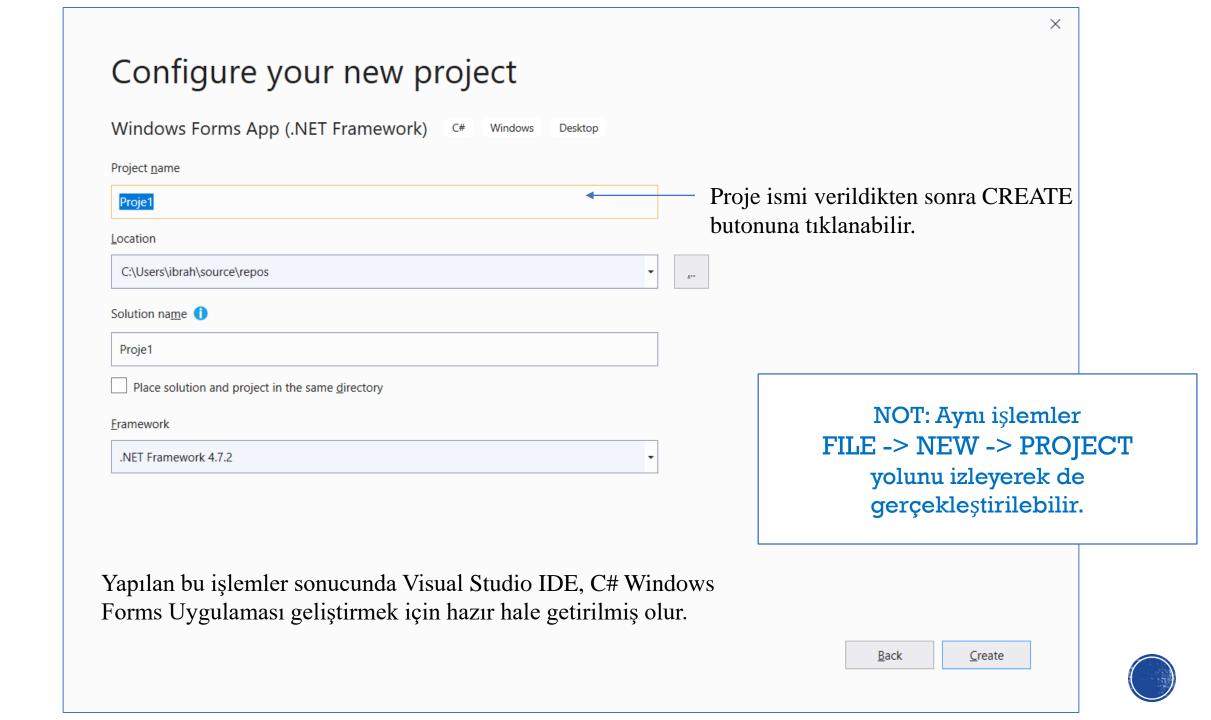
Recent project templates

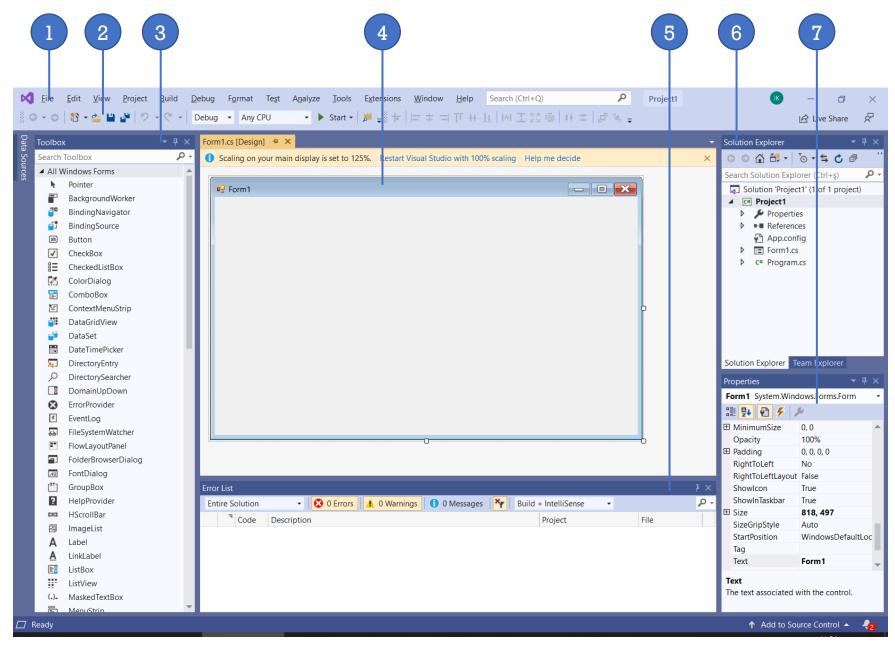
A list of your recently accessed templates will be displayed here.

C# için ".NET Framework" seçildiğinden emin olunmalıdır.

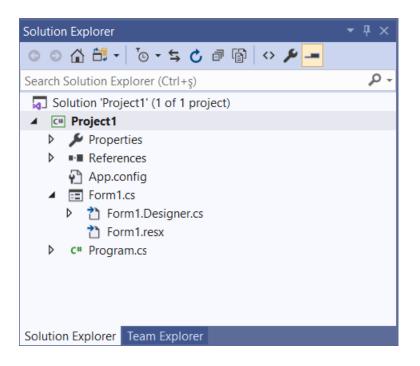

- 1. Menü Çubuğu (Menu Bar)
- 2. Standart Araç Çubuğu (Standard Toolbar)
- **3.** Araç Kutusu (ToolBox)
- 4. Form Tasarımcısı (Forms Designer)
- 5. Hata Listesi (Output Window-Error List),
- **6.** Çözüm Gezgini (Solution Explorer)
- 7. Özellikler ve Olaylar (Properties / Events)

Çözüm Gezgini (Solution Explorer)

- Çözüm Gezgini (Solution Explorer), çözüm ve çözüme bağlı projelerdeki kontrol, sınıf, metot vb.
 bileşenleri görüntülemek amacıyla kullanılan Visual Studio aracıdır.
- Solution, projeleri gruplandırarak bir çatı altında toplamak amacıyla kullanılır. Bir Solution içerisinde, bir veya daha fazla proje olabilir. Solution ile ilgili kodlar *.sln uzantılı dosyalarda tutulmaktadır.

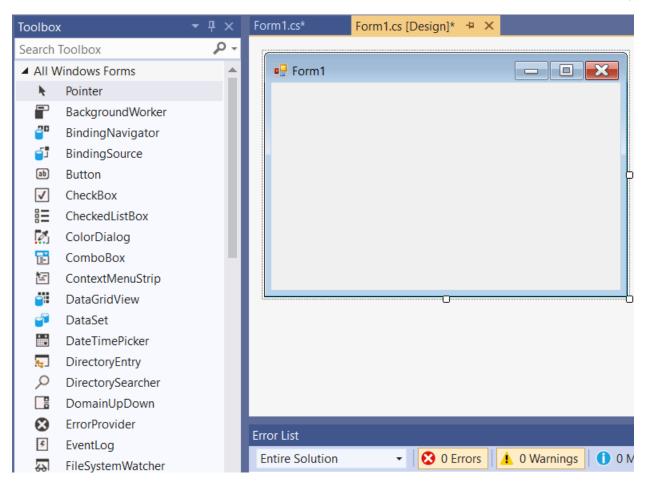

Dosya Adı	Açıklama
App.config	Uygulama ile ilgili genel tanımlama ve bilgileri içerir.
Form1.cs	Windows Form Uygulaması Kod sayfasıdır. (Her form için ayrı bir kod sayfası mevcut olabilir.)
Form1.Designer.resx	Form tasarımında kullanılan nesnelerin görsel özellikleri ile ilgili kodların yer aldığı dosyadır. C# tarafından otomatik olarak oluşturulur.
Form1.resx	Form tasarımında kullanılan yazı, resim vb. medya öğelerini içeren "resource-kaynak" dosyadır.
Program.cs	Proje ortam ayarlarını içeren dosyadır. (Örneğin birden çok forma sahip Projelerde, başlangıç formu bu dosya içerisinde belirlenir.)

Toolbox

- Windows tabanlı uygulamalar geliştirirken sıkça kullanacağımız bir grup kontrol vardır.
- Form kontrolü hariç diğer bütün kontroller Toolbox panelinden seçilir.
- Bu kontroller sürüklenip Form üzerine istenilen pozisyona bırakılır.

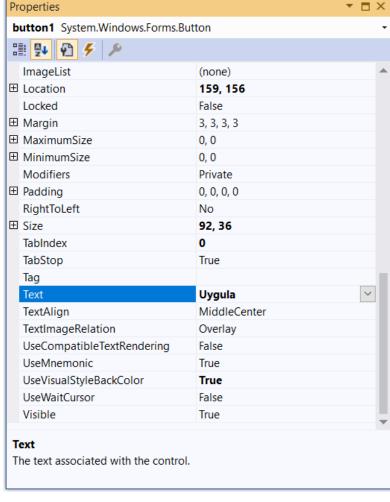

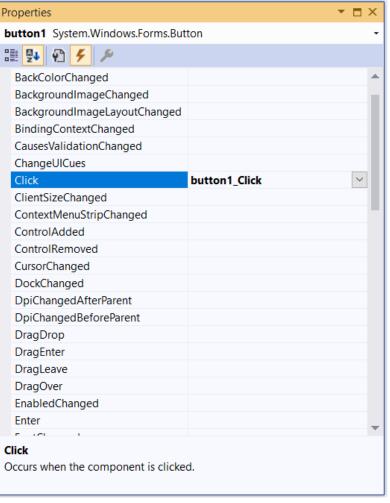
Toolbox kapalı ise **Ctrl + Alt + X** tuşlarına birlikte basarak aktif hale getirilebilir. Veya

Özellikler Penceresi (Properties & Events)

 Seçili olan nesnenin özelliklerini ve olaylarını görüntüleyip düzenlemek amacıyla kullanılan Visual Studio aracıdır.

Properties Events

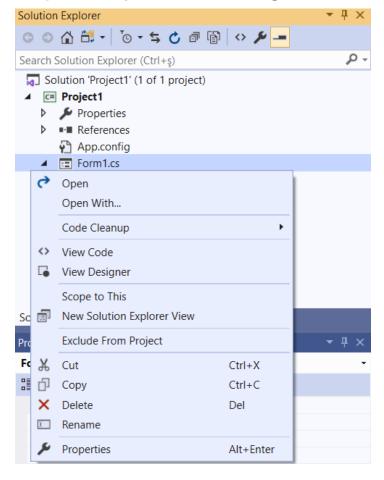
Özellikler Penceresi (Properties & Events)

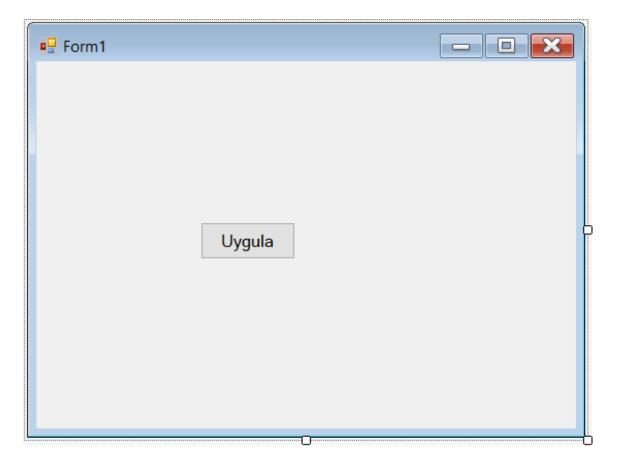
Simge	Simge Adı	Açıklama
4	Özellikler (Properties)	Seçili nesneye ait özellikleri listeler.
7	Olaylar (Events)	Seçili nesneye ait olayları listeler.
	Kategorik Sıralama	Özellik ve olayların kategorilere ayrılarak listelenmesini sağlar
Z↓	Alfabetik Sıralama	Özellik ve olayların alfabetik olarak sıralı listelenmesini sağlar

Kodu Görüntüleme

- Çözüm Gezgini penceresinde Form1 üzerinde sağ klik yapılarak elde edilen menüden proje formu ve kaynak kodları görüntülenebilmektedir.
- Diğer bir yol ise, Designer alanında Form1'in üzerine çift tıklamaktır.

Kodu Görüntüleme

```
▼ Project1.Form1
                                                                    ▼ 🕅 Form1_Load(object sender, EventArgs e)
c# Project1
           using System.Text;
           using System.Threading.Tasks;
     8
           using System.Windows.Forms;
     9
    10
         □namespace Project1
    11
    12
               public partial class Form1 : Form
    13
    14
                   public Form1()
    15
    16
                       InitializeComponent();
    17
    18
    19
                   private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
    20
    21
    22
    23
    24
                   private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)
    25
    26
    27
    28
    29
    30
    31
```


Start (Başlat)

C# program geliştirme işlemlerinde yapılan değişikler için Kaydetme işlemi yapılmalıdır.

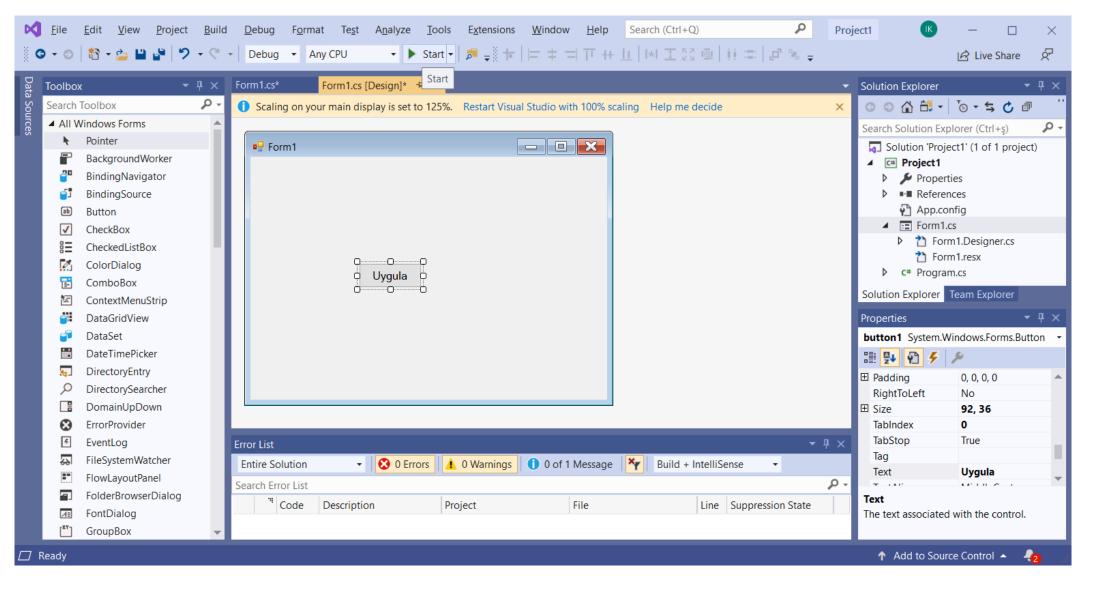
	Program Kaydetme Seçenekleri		
Simge	Kısayol Adı	Açıklama	
1	Ctrl + S	Aktif Form dosyaları kaydedilir.	
	Ctrl + Shift + S	Tüm Dosyalar Kaydedilir.	

PROGRAMIN DERLENMESİ VE BAŞLATILMASI:

C# dilinde yazılmış bir Windows Forms Uygulamasını çalıştırmak için aşağıdaki yollardan birisi izlenebilir:

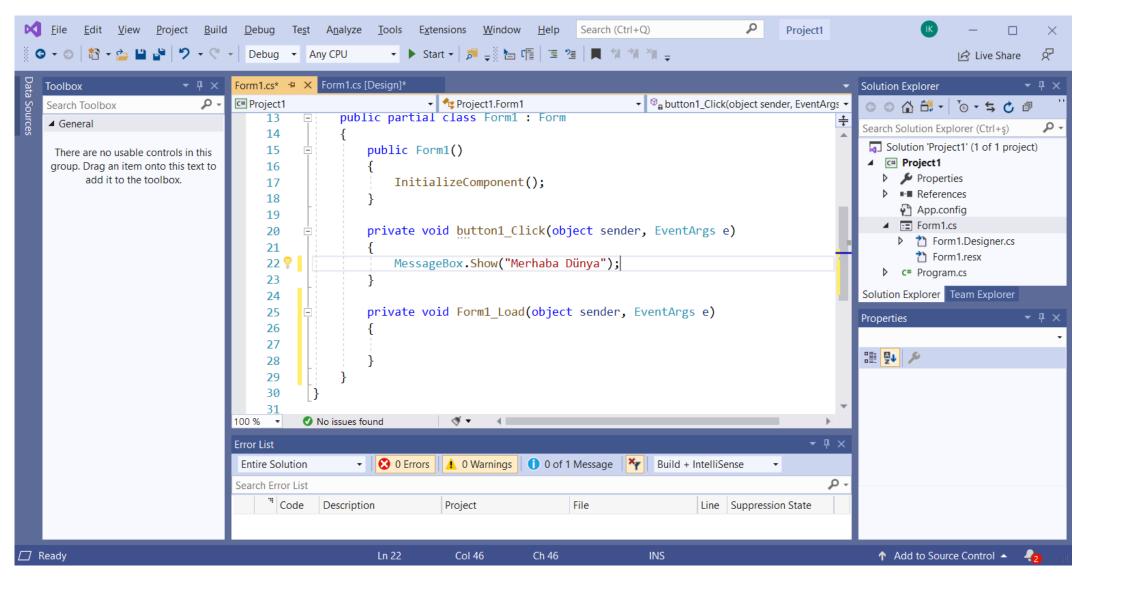
- Araç çubuğundan "Başlat (START)" butonuna tıklamak
- Menüden "Hata Ayıkla (DEBUG) ->Hata Ayıklamayı Başlat (START DEBUGGING)" a tıklamak
- **F5** fonksiyon tuşunu kullanmak

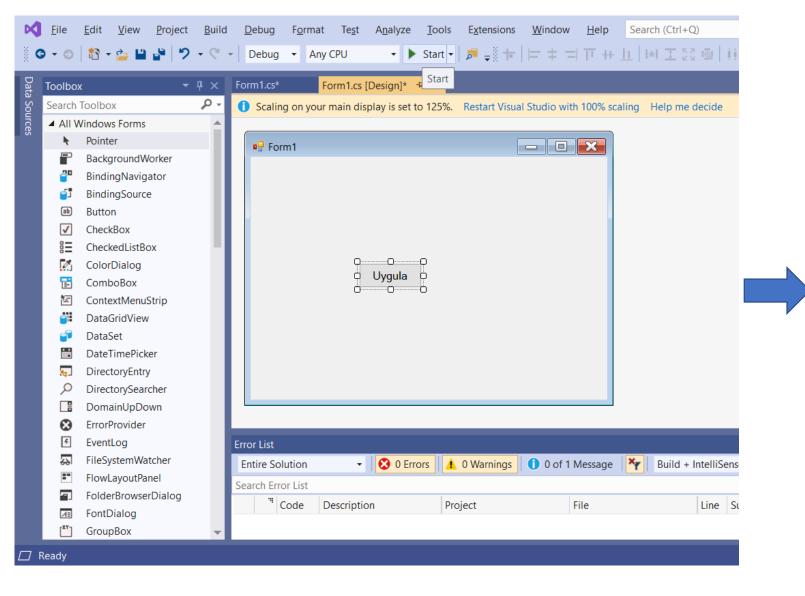

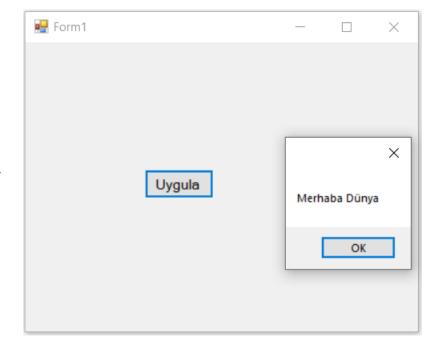
Designer ekranından butonun üzerine çift tıklanarak Click olayına komut yazılabilir. Oluşturulan butonun **Click** olayına yazılan komut aşağıdaki gibidir.

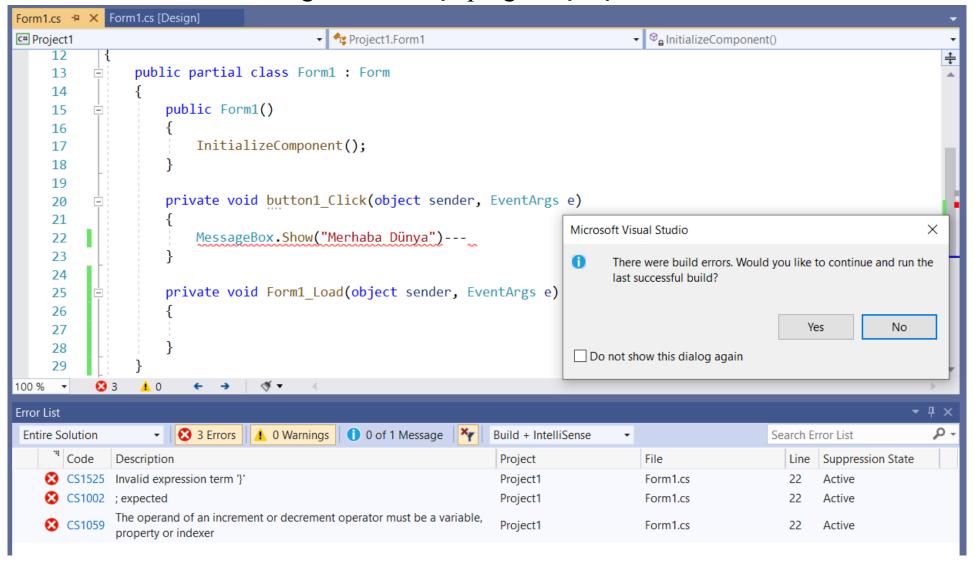

Derleme Hatası!

• Yazılan bir programın built edilmesi durumunda eğer hatalar varsa aşağıdaki gibi program çalıştırılmaz ve hata listesi verilir. Hatalar giderilmedikçe program çalıştırılamaz.

Dikkat: Programın başarılı bir şekilde Built edilen en son halini çalıştırmak için 'Evet' denir.

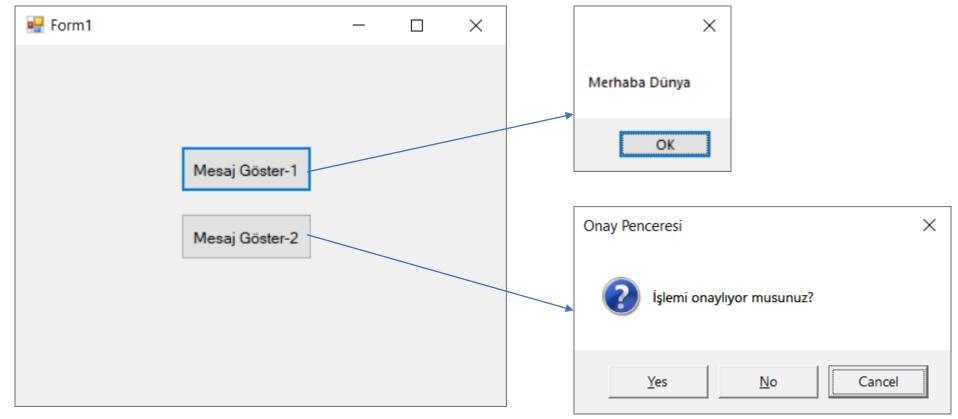

MessageBox

Kullanıcıya diyalog penceresi içerisinde mesaj verme işlemi için MessageBox sınıfı Show metodu kullanılır.

```
Form1.cs [Design]*
Form1.cs* ₽ X
                                       ▼ Project1.Form1
                                                                                 ▼ 🗣 button2_Click(o
c# Project1
                   private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
    20
    21
    22
                       MessageBox.Show("Merhaba Dünya");
    23
    24
                   private void button2_Click(object sender, EventArgs e)
    25
    26
    27
                       MessageBox.Show("İşlemi onaylıyor musunuz?",//Mesaj içeriği
                            "Onay Penceresi",
    28
                                                                    //Mesaj Başlığı
                           MessageBoxButtons.YesNoCancel,
                                                                    //Mesaj Butonları
    29
                           MessageBoxIcon.Question,
                                                                  //Mesaj Iconu
    30
                           MessageBoxDefaultButton.Button3, //Default Seçili Buton
    31
                           MessageBoxOptions.DefaultDesktopOnly //PencereYerleşimSeçeneği
    32
    33
                           );
    34
    35
    36
```


- 1. MessageBox.Show metodunun alabileceği parametreler şunlardır:
 - Mesaj içeriği
 - Mesaj Başlığı,
 - Butonlar,
 - Icon
 - Default Seçili Buton
 - Mesaj Penceresi Yerleşim Seçenekleri
- 2. MessageBox.Show metodunun alabileceği bu parametrelerin tanımlama sıralamalarına dikkat edilmelidir.
- **3.** Ayrıca sonraki parametrenin kullanılabilmesi için daha önceki parametrelerin kullanılması gerektiği de unutulmamalıdır.

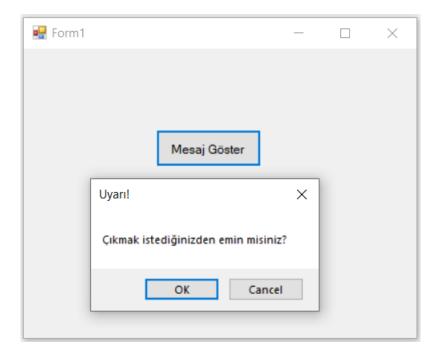

Icon Adı	Icon Görünümü
MessageBoxIcon.Information MessageBoxIcon.Asteriks	
MessageBoxButtons. Question	?
MessageBoxButtons. Error MessageBoxButtons. Hand MessageBoxButtons. Stop	
MessageBoxButtons. Exclamation MessageBoxButtons. Warning	1
MessageBoxButtons. None veya Bu parametre hiç kullanılmazsa	Icon Görünmez

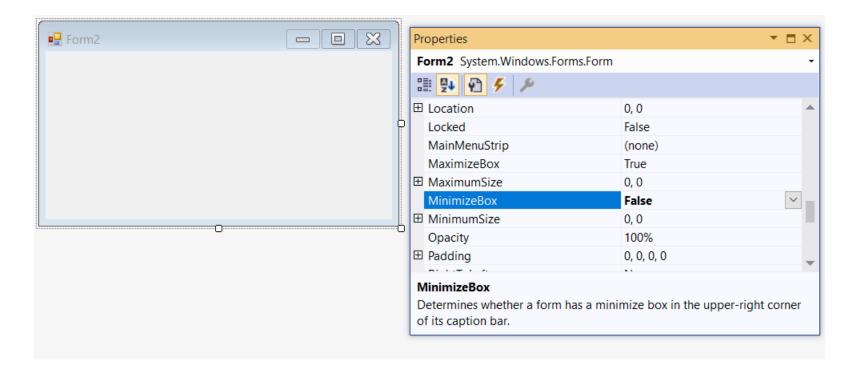
Diyalog Result: Basılan tuşa göre işlem yapma

```
private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
{
    DialogResult sonuc;
    sonuc = MessageBox.Show("Çıkmak istediğinizden emin misiniz?", "Uyarı!", MessageBoxButtons.OKCancel);
    if (sonuc == DialogResult.OK)
    {
        Form1.ActiveForm.Close();
    }
}
```


Form Özellikleri – MinimizeBox, MaximizeBox

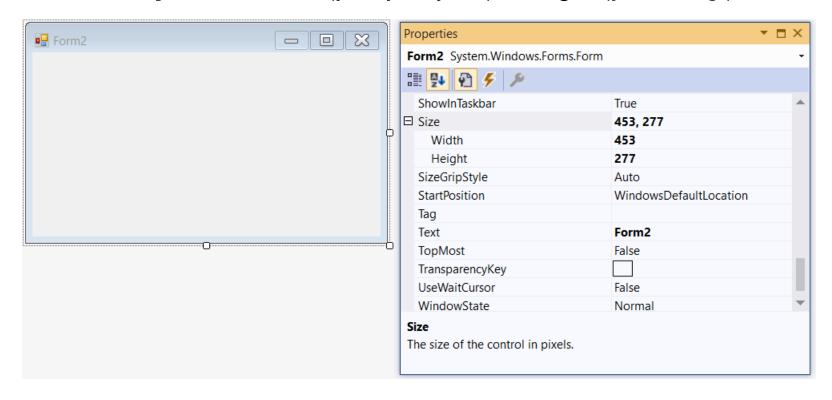
MinimizeBox Özelliği: Simge Durumuna Küçültme

MaximizeBox Özelliği: Ekranı Kaplama

MinimizeBox = false, MaximizeBox=true

Formun boyutları: Width (yatay boyutu) , Height (yüksekliği)

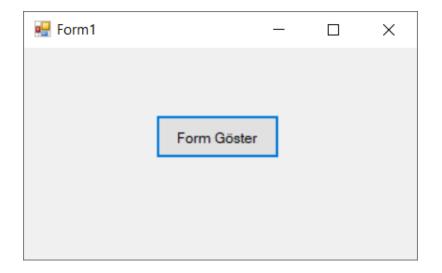
Formun Ekrandaki Konumu (Loaction):

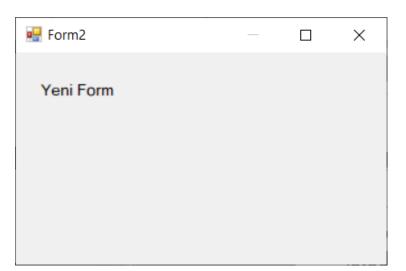
```
private void Form1_Load(object sender, System.EventArgs e)
{
  this.Location=new Point (150, 250);
}
```


- BackgroundImage: Form arka planina resim ekleme
- Oppacity: Formun şeffaflığını ayarlama
- **Show** metodu birden fazla formu aynı anda ekrana getirmek için, **ShowDialog** ise sadece çalışmak istediğimiz formu ekrana getirmek için kullanılır. Bu form dışındakilere erişilemez.

```
private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
{
    Form2 yeniform = new Form2();
    this.Hide();
    yeniform.Show();
}
```

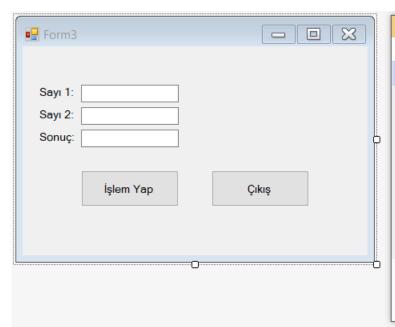

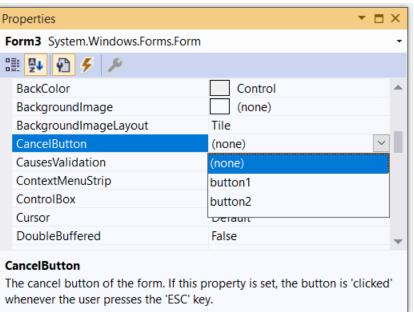

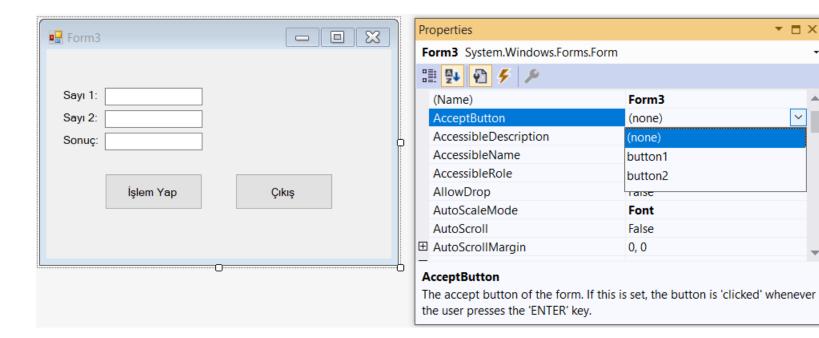
```
Form2 yeniform = new Form2();
private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
    yeniform.Visible = true;
private void button2_Click_1(object sender, EventArgs e)
    yeniform.Visible = false;
                Form1
                                                  \times
                                                 Form2
                                                                                   \times
                    Form Göster
                                    Form Gizle
                                                   Yeni Form
```


~

- İptal (CancelButton) düğmesi **Esc** ile aynı işleve sahiptir. Forma yerleştirmiş olduğunuz düğmeye benzer işlevi vermek istiyorsanız formun özelliğine söz konusu düğmenin adını aktarmalısınız.
- Tamam (AcceptButton) düğmesi **Enter** ile tuşu aynı işleve sahiptir. Herhangi bir anda Enter tuşuna basıldığında formdaki düğmelerden birisi tıklanmış gibi işlem yapılmasını istiyorsanız o düğmenin adını formun AcceptButton özelliğine aktarmalısınız.

Özellik	Açıklama
AcceptButton	Form üzerinde Enter tuşuna basıldığı zaman "tıklanacak" Button kontrolü
CancelButton	Form üzerinde Esc tuşuna basıldığı zaman "tıklanacak" Button kontrolü
Opacity	Formun şeffaflık oranı (0 -1 arası)
MaximizeBox	Ekranı Kapla düğmesinin görünürlüğü
MinimizeBox	Simge Durumunda Küçült düğmesinin görünürlüğü
ControlBox	Close, Maximize ve Minimize düğmelerinin tümünün görünürlüğü
StartPosition	Form açıldığı zaman, ekran üzerindeki konumu
TopMost	Formun tüm pencerelerin üzerinde gözükmesi
FormBorderStyle	Formun kenar stili
MaximumSize	Formun alabileceği maksimum büyüklük
MinimumSize	Formun alabileceği maksimum büyüklük

Form Olayları

Olay	Açıklama
Click	Form üzerine tıklandığı zaman gerçekleşir
Closing	Form kapanmadan hemen önce gerçekleşir
Closed	Form kapandıktan sonra gerçekleşir
Load	Form yüklenirken gerçekleşir
KeyDown	Form üzerindeyken bir tuşun basılması ile gerçekleşir
KeyUp	Basılan tuşun kaldırılması ile gerçekleşir

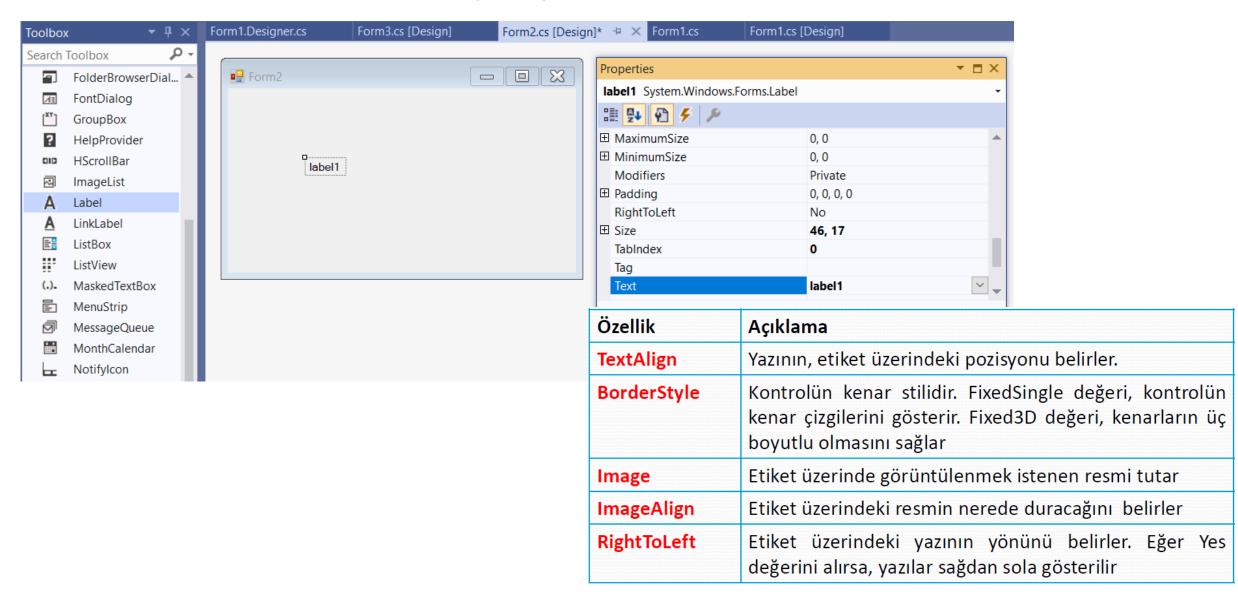
Form Metodları

Metot	Açıklama
Hide	Formu Visible özelliğini False yaparak, gizler
Close	Formu kapatır. Eğer form başlangıç formuysa uygulama sonlanır
Show	Formu gösterir. Hide ile gizlenmişse, Visible özelliği True yapılır.
ShowDialog	Formu diyalog kutusu olarak gösterir.

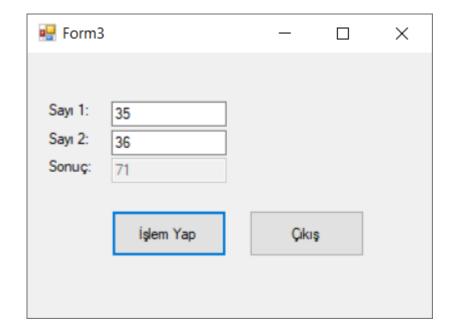

Label

Label kontrolü Form üzerinde kullanıcıya bilgi vermek amaçlı kullanılan etikettir.

Metin kutuları, kullanıcıdan bilgi almak için kullanılır.


```
private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
{
   int sayi1 = Convert.ToInt32(textBox1.Text);
   int sayi2 = Convert.ToInt32(textBox2.Text);
   textBox3.Text = Convert.ToString(sayi1+sayi2);
}

private void button2_Click(object sender, EventArgs e)
{
   Application.Exit();
}
```


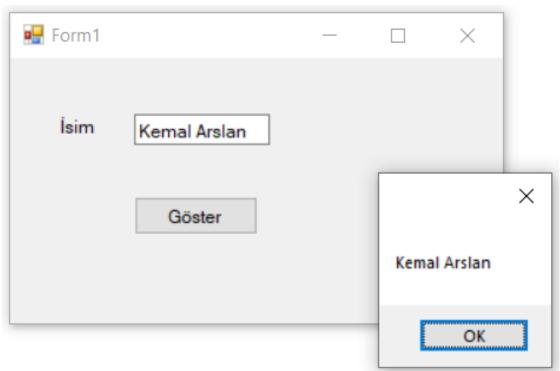
- KeyDown: Bir tuşa basıldığı durumda meydana gelen olay
- KeyUp: Tuştan elin çekildiği durumda meydana gelen olay
- KeyPress: Bir tuşa basılma ve çekme anı arasında meydana gelen olaydır.
- Formun üzerine yerleştirilen nesnelerin KeyDown metodu yerine formun KeyDown metodunun işletilmesini istiyorsanız formun KeyPreview özelliğini true yapmalısınız. Bu özellik true iken öncelik formun KeyDown olayını temsil eden metoda verilir ve aktif nesnenin KeyDown metodu, formun KeyDown metodunun çalışması sona erdikten sonra işletilir. Bu durum KeyUp ve KeyPress için de geçerlidir.


```
private void textBox2_KeyDown(object sender, KeyEventArgs e)
{
   if (e.KeyCode == Keys.Enter) // Enter Tuşu
   MessageBox.Show(textBox2.Text);
}
```

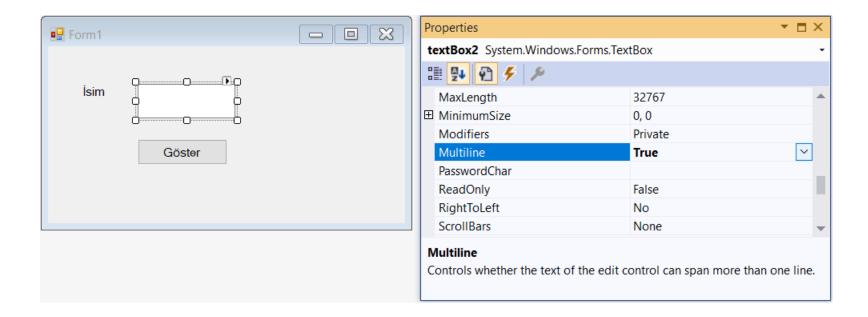
Yukarıdaki komut TextBox'ın KeyDown olayına yazılmıştır.

ENTER tuşuna basıldığında, TextBox'a yazılmış olan metin MessageBox vasıtasıyla gösterilmektedir.

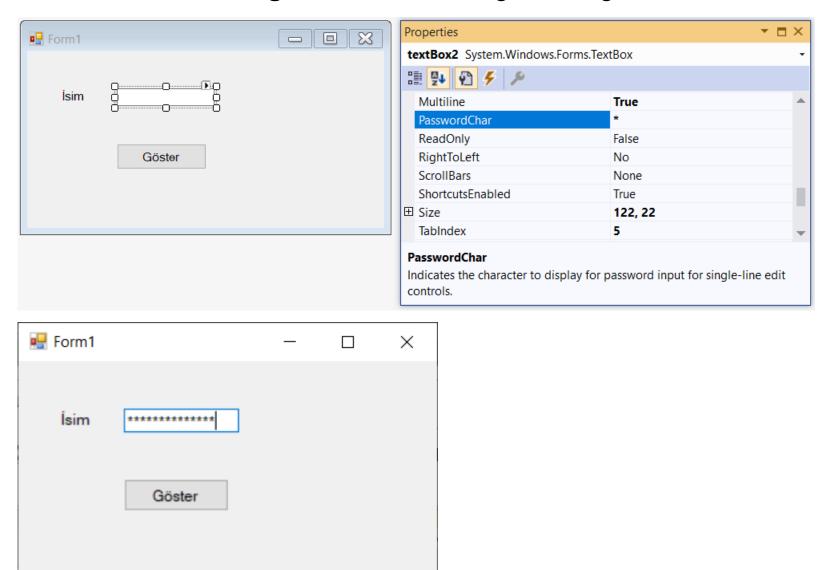

- MultiLine Özelliği: Metin kutusuna bilginin çoklu satır olarak girilmesini sağlar.
- ScrollBars Özelliği: Eğer satır sayısı metin kutusunun boyutundan fazla ise kaydırma çubuklarına gerek duyulabilir. Kaydırma çubukları eklemek için ScrollBars özelliği kullanılır, bu özellik dört değişik değer alır.

• PaswordChar Özelliği: Metin kutusuna girilen bilginin belirlenen karakter ile gizlenmesini sağlar.

TextBox Özellikleri

Özellik	Açıklama
MultiLine	Metin kutusuna birden fazla satırda değer girilebilmesini sağlar. False durumunda ise, metin kutusunun yüksekliği değiştirilemez
ScrollBars	Metin kutusunda kaydırma çubuklarının görünmesi. Varsayılan olarak kaydırma çubuğu görüntülenmez, ancak Horizontal, Vertical kaydırma çubukları ya da ikisi birden gösterilebilir.
PasswordChar	Metin kutusuna parola girilecekse, girilen karakterlerin hangi karakter olarak görüneceğini belirler
WordWrap	Metin kutusuna girilen değerlerin, satır sonlandığında bir alt satıra geçilmesini belirtir. Eğer MultiLine özelliği False ise, alt satırlar tanımlı olmayacağı için bu özelliğin bir etkisi görülmez.
MaxLength	Metin kutusunun alabileceği maksimum karakter sayısını belirtir.
ReadOnly	Metin kutusunun yazmaya karşı korumalı olduğunu belirtir.
CharacterCasing	Metin kutusuna karakterler girilirken büyük veya küçük harfe çevrilmesini sağlar. Upper değeri büyük, Lower değeri küçük harfe çevrimi sağlar.

TextBox Olayları

Olay	Açıklama
TextChanged	Metin kutusundaki yazı değiştiği zaman gerçekleşir.
KeyPress, KeyPreview, KeyDown	Bir tuşa basılma durumunda gerçekleşir

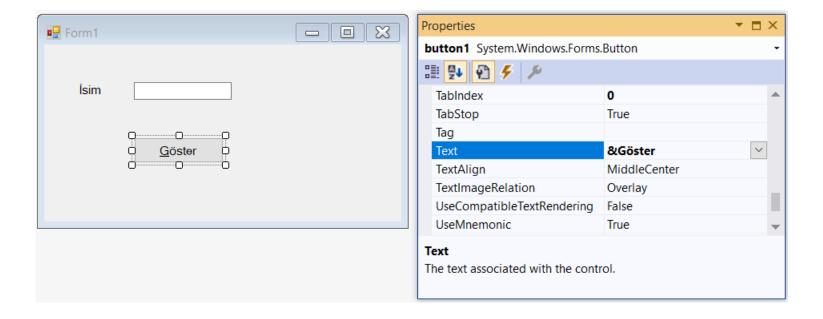
TextBox Metodları

Metot	Açıklama
Cut	Seçilen karakterleri siler ancak hafızada tutar.
Сору	Seçilen karakterleri kopyalar
Paste	Hafızaya alınan karakterleri metin kutusuna yapıştırır
Clear	Metin kutundaki yazıları temizler
SelectAll	Metin kutusundaki tüm yazıyı seçer

Button

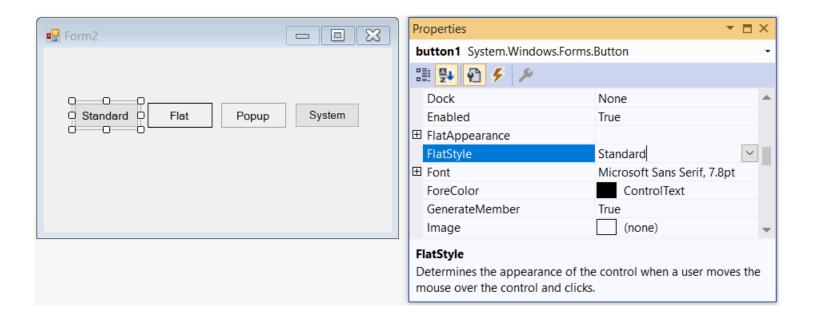
- Windows uygulamalarında, form üzerinde komut düğmeleri olarak kullanılır.
- Kısayol tuşları ile buton kontrolüne erişmek için & işareti kullanılır. Örneğimizde Alt+ G tuşuna basarak butona tıklanma sağlanır.

Button

- Enabled ve Visible Özellikleri: Butonun aktif veya görünür olmasını kontrol eder.
- TabIndex ve TabStop Özellikleri
 TabStop false olursa o nesne atlanır.
- FlatStyle Özelliği
 Dört farklı değer alabilir. Bunlar Standart, popup, flat, system' dir. Görünüm şekilleri aşağıdaki gibidir.

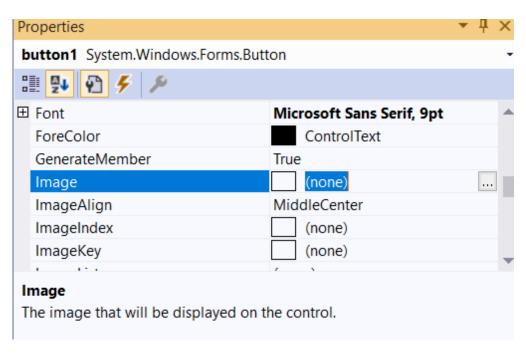

Button

- PerformClick() metodu:
- Butonların çalışması için üzerine tıklamak gerekir. Ancak PerformClick() metodu ile buton tıklanmış gibi bir etki sağlanır.

```
private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)
{
    button1.PerformClick();
}
```

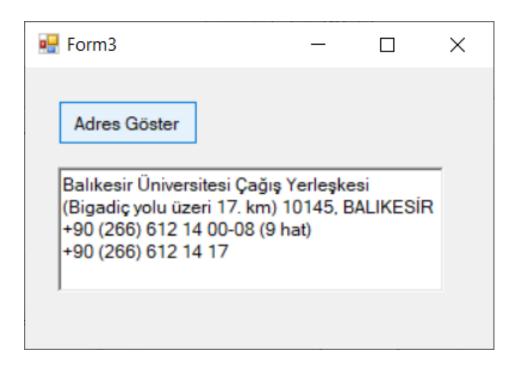
 Image Özelliği: Butonların üzerine resim yerleştirmek için kullanılır.

RichTextBox

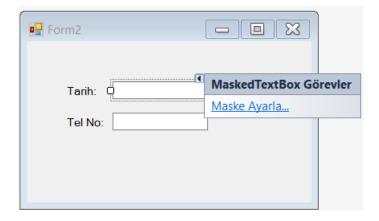
- Zengin metin kutusu anlamına gelmektedir. Normal metin kutusundan farklı olarak alt satıra da yazmaya imkan vermektedir.
- Kod yapısı olarak Lable veya TextBox ile aynı yapıda kullanılmaktadır.

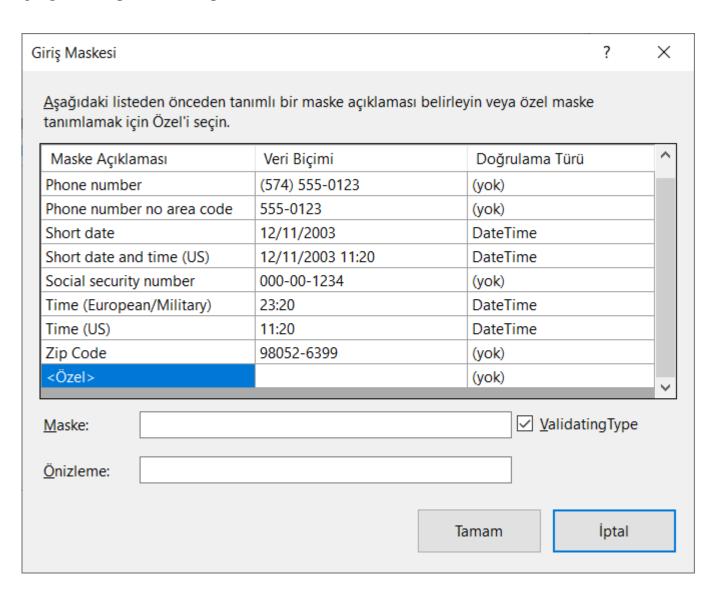

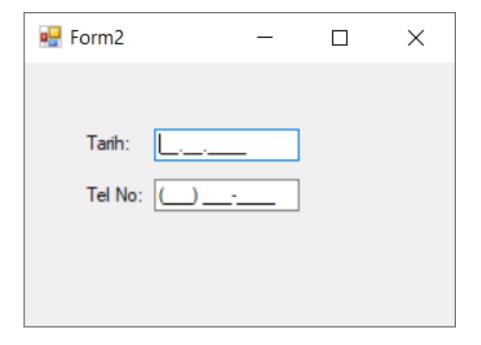
MaskedTextBox

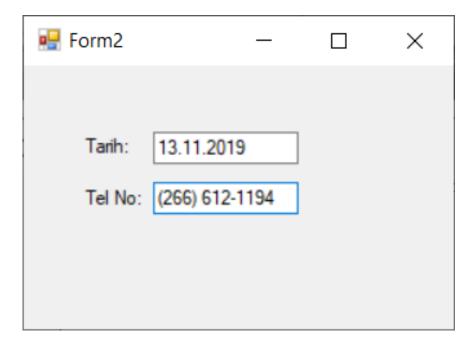
Maskeli metin kutusu anlamına gelir. Güçlü tasarımlar konusunda çok sıklıkla kullanılır. Belirli bir formatta alınması gereken veri girişi için kullanılır. Alabileceği değerler aşağıdaki görselde görünmektedir.

MaskedTextBox

CheckBox

• Kontrol Kutusu, kullanıcıya birden çok seçeneği seçme imkanı sağlar. Checked özelliği kontrol kutusunun seçilip seçilmediğini kontrol eder. Seçili ise, true değilse false değerini alır.

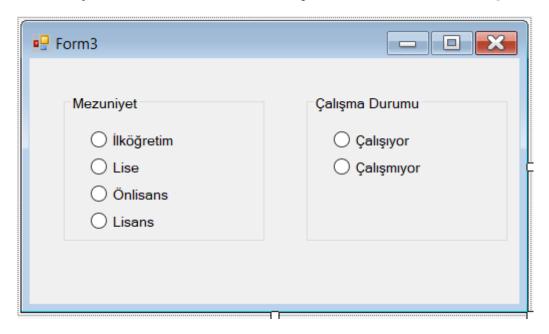
Özellik	Açıklama
Checked	Kontrolün seçili olup olmadığını belirler
CheckAlign	Seçme kutusunun ve üzerinde yazan metnin birbirlerine göre konumlarını belirler
Appearance	Kontrolün seçme kutusu ya da düğme şeklinde olmasını belirler
ThreeState	Seçili olup olmaması dışında, Intermediate durum da eklenir. Eğer kontrol Intermediate durumundaysa Checked özelliği True olur.
AutoChecked	Kontrole basıldığı zaman seçili duruma geçileceğini belirtir. Eğer bu özellik False ise, kontrolün durumunu değiştirmek için, Click olayında, Checked özelliğini güncellemek gerekir

Olay	Açıklama
CheckChanged	Seçme kutusunun durumu değiştiği zaman gerçekleşir.

RadioButton

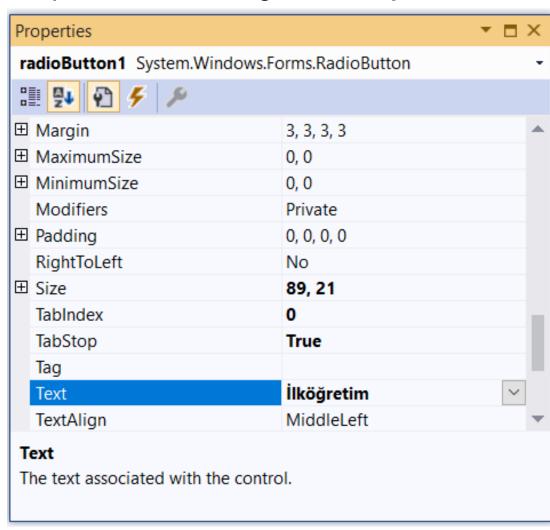
- RadioButton kontrolü CheckBox'tan farklı olarak birkaç seçenekten sadece birini seçme imkanı veren bir onay kontrolüdür.
- Bu kontrolün tek başına kullanılması anlamsızdır. Bir kaç seçenekten birini seçme imkanı veren bir kontrol olduğu için en az iki tane birlikte verilmelidir.
- Formda düğmelerden biri seçildiğinde seçilmiş olan kendiliğinden kalkacaktır.
- GroupBox kontrolleri sayesinde farklı seçim butonları yapabilirsiniz.

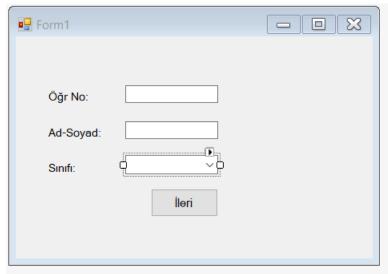

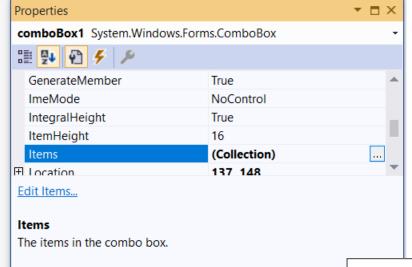
RadioButton

- Bu kontrolün özellikleri CheckBox'a çok benzemektedir. CheckBox'ta olduğu gibi;
- Appearance özelliği ile komut düğmesi görünümüne sahip RadioButton düğmeleri oluşturulabilir.
- Text özelliği ile içindeki metin yazılabilir.
- TextAlign özelliği ile içindeki metnin yerleşmesi belirlenebilir.
- Image özellikleri ile içinde resim gösterilebilir.
- CheckAlign özelliği ile seçenek düğmesi sola, sağa alınabilir.

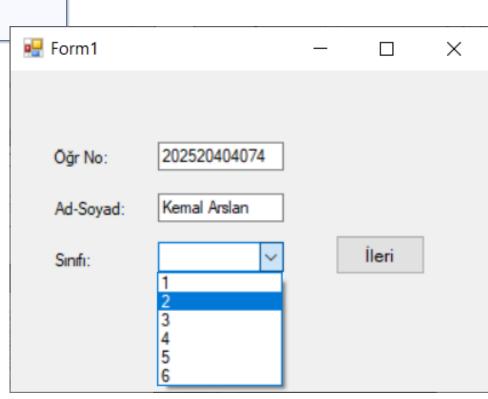

ComboBox

- Açılır liste üzerinden sunulan seçenekler arasından seçim yapılmasına olanak sağlayan araçtır.
- Listelenen öğeler açılan bir kutuda görüntülenir ve listeden en fazla bir tane öğe seçilebilir.
- Combobox'ın Items özelliği kullanılarak açılır listeye eleman eklenebilir.

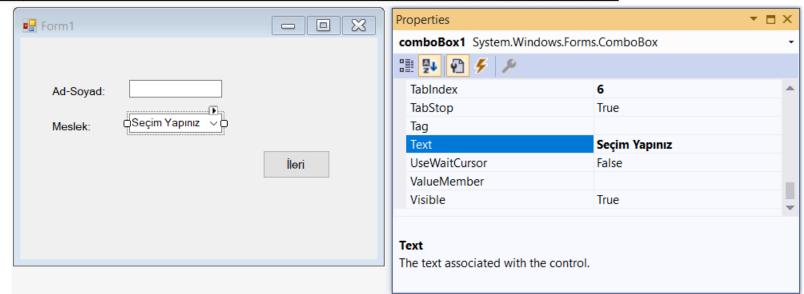
ComboBox

Sayfa içerisinde kodlar ile ComboBox a eleman eklenebilir.

```
private void Form1 Load(object sender, EventArgs e)
    string[] meslekler = { "İşçi", "Memur", "Mühendis", "Eğitimci",
        "Programc1", "Tekniker", "Veteriner" };
    comboBox1.Items.AddRange(meslekler);
                                                          Form1
                                                                                                       X
                                                              Ad-Soyad:
                                                              Meslek:
                                                                         İşçi
                                                                         Memur
                                                                                              lleri
                                                                         Mühendis
                                                                         Eğitimci
                                                                         Programci
                                                                         Tekniker
                                                                         Veteriner
```

ComboBox

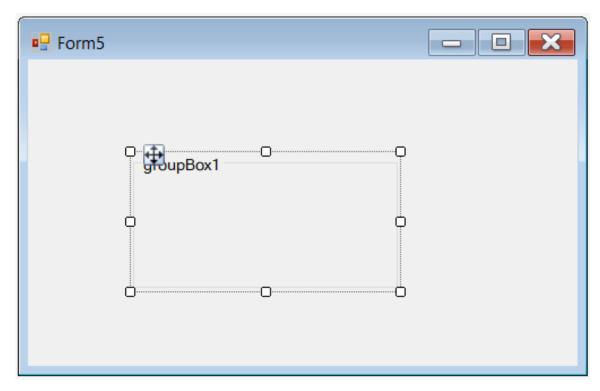
Özellik	Açıklama
DropDownStyle	Kontrolün listeleme stilini belirler. Simple stil, listedeki
	sadece bir öğeyi görüntüler. DropDown stili, listenin tüm
	elemanlarını görüntüleyerek seçilmelerini ve kullanıcının
	değer girmesini sağar. DropDownList kullanıcının değer
	girmesini engeller.
DropDownWidth	ComboBox kontrolünün açılan listesinin genişliğini belirler.
MaxDropDownItems	Kontrole eklenebilecek maksimum öğe sayısını belirler.
MaxLength	Kullanıcının girebileceği maksimum karakter sayısını
	belirler.
SelectedText	Seçilen öğenin görüntülenen yazısını belirler.

GroupBox

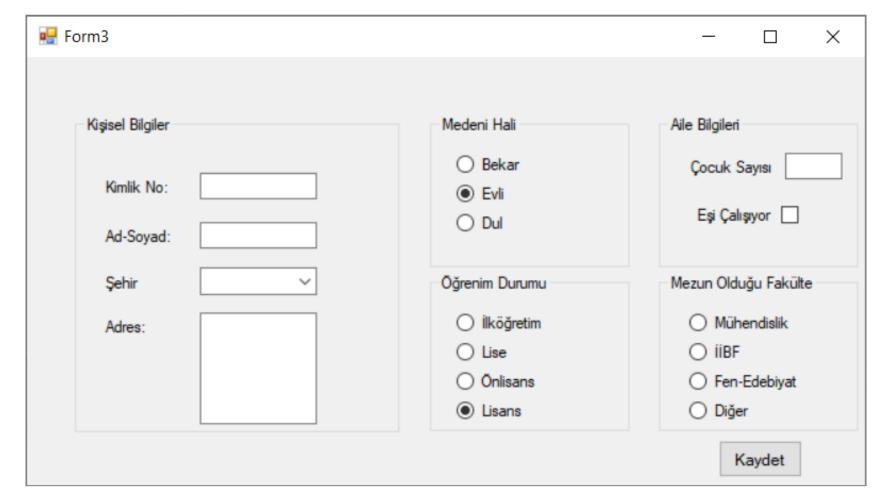
- Bu kontrol tek başına değil, diğer kontrolleri gruplamak için kullanılır. Kontrolleri bu GroupBox ile gruplamanın birçok avantajı vardır.
- GroupBox içine yerleştirilen kontroller, GroupBox'a bağımlıdırlar ve konumları bu çerçeve dışına taşamaz. Özellikle birkaç kontrolü birden görünür ya da görünmez yapmak için hepsinin Visible özelliğini tek tek değiştirmek yerine çerçevenin Visible özelliğini değiştirilerek çerçeve içindeki tüm kontroller aynı anda değiştirilebilir.
- Her bir kontrol tek tek taşınmak yerine çerçeve taşınır. Çerçevelerin buna benzer pek çok faydaları vardır. Ayrıca RadioButton' ların gruplanmasında çerçeve kullanmak kaçınılmaz olabilir.

Örnek

 Aşağıdaki form dizaynında aile bilgileri bölümünün medeni hali bekar olanlar için gösterilmemesi, mezun olduğu fakülte bölümünün ise sadece öğrenim durumu üniversite olması durumunda gösterilmesi gerekir. Aile bilgileri ve mezun olduğu fakülte içindeki bütün kontrolleri tek seferde gizleyip, göstermek için sadece onun içinde bulunduğu GroupBox kontrolünü gizleyip göstermek

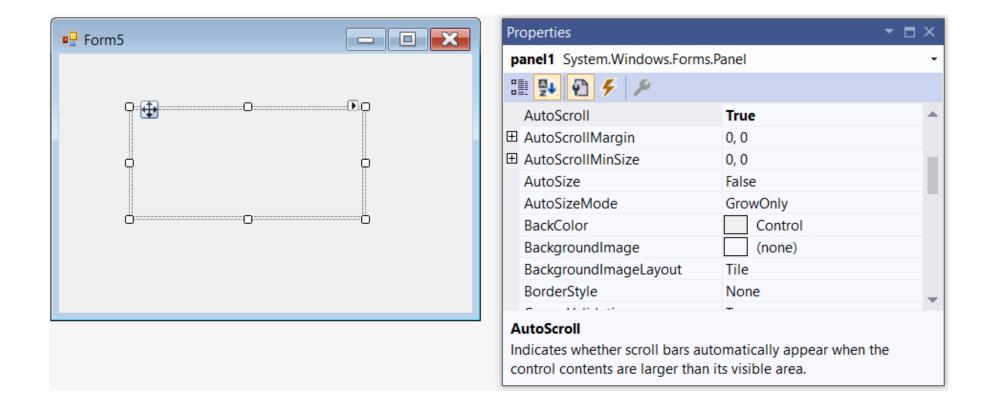
yeterlidir.

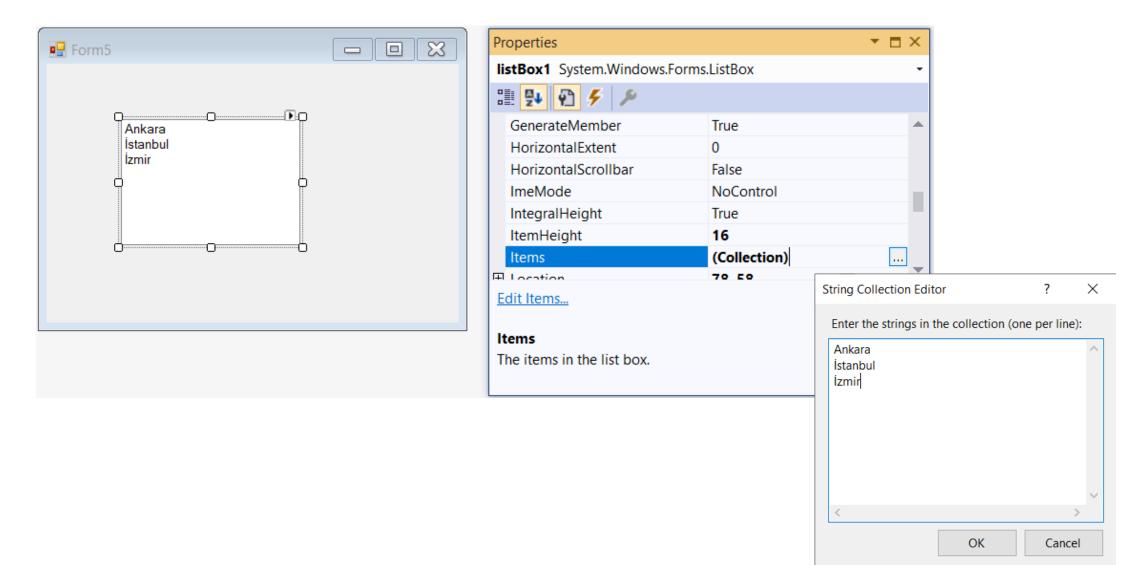
Panel

 Kullanılacak grupları kontrol etmek, üzerinde daha rahat işlem yapabilmek için bir arada tutan bir toolbox aracıdır. Panel üzerine istediğimiz toolbox aracını rahatça bırakabilir üzerlerinde işlem yapabiliriz. GroupBox gibi ayarlama yapan bir kontroldür. GroupBox'a göre en büyük artısı kaydırma çubuklarını (AutoScroll) desteklemesidir.

 Kullanıcıya sunulan seçeneklerin bir liste halinde görünmesini sağlar. Liste kutusundan istenen sayıda öğe seçilebilir.

Kod ortamında ListBox'a eleman ekleme

```
private void Form5_Load(object sender, EventArgs e)
    listBox1.Items.Add("Konya");
    listBox1.Items.Add("Bursa");
                                                   Form5
                                                                                       X
    listBox1.Items.Add("Kütahya");
                                                          Ankara
                                                          İstanbul
                                                          İzmir
                                                          Konya
                                                          Bursa
                                                          Kütahya
```


 AddRange() metodu: Birden fazla eleman bir seferde listBox nesnesine ekler. String bir dizinin elemanlarını da ekleyebilirsiniz.

```
listBox2.Items.AddRange(listBox1.Items);
listBox1.Items.AddRange(string dizi_ad1);
```

CopyTo() metodu: listBox'ın içeriğini bir dizi değişkene aktarır.

```
string[] sehir; sehir=new string[3];
listBox1.Items.CopyTo(sehir,0);
```

Insert(sıra_no, eleman) metodu: İstediğimiz bir sıraya eleman yerleştirmek için kullanılır.

```
listBox1.Items.Insert(1, "eleman");
```

• Remove() metodu: Listbox'tan bir eleman silmek için kullanılır.

```
listBox1.Items.Remove("eleman");
```


- Clear() metodu: Liste kutusunu tamamen boşaltmak
- Contains(string) metodu: Liste içerisinde bir elemanın olup olmadığını kontrol eder varsa true yoksa false değeri geri döner.

```
listBox1.Items.Contains("a");
```

• FindStringExact(string) metodu: Contains ile aynı işleve sahip fakat elamanın ilk geçtiği index numarasını geri döndürür.

```
listBox1.FindStringExact("a");
```

• Count Özelliği: Liste kutusundaki elaman sayısını verir.

```
private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
{
   for (int i = 0; i < listBox1.Items.Count; i++)
   {
      MessageBox.Show(""+listBox1.Items[i]);
   }
}</pre>
```

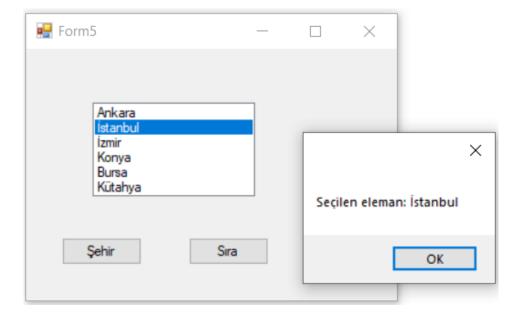
- Text Özelliği: Liste kutusundaki seçilen elamanın değerini döndürür.
- SelectedIndex Özelliği: Liste kutusundaki elamanının indis numarasını verir.

```
private void button1 Click(object sender, EventArgs e)
    MessageBox.Show(listBox1.Text);
private void button2 Click(object sender, EventArgs e)
    MessageBox.Show("Seçilen elemanın sırası: " + listBox1.SelectedIndex.ToString());
                                 Form5
                                                                                       Form5
                                                                                                                             \times
                                        Ankara
                                                                                               Ankara
                                        İstanbul
                                                                                               İstanbul
                                                                                               İzmir
                                        Konya
                                                                                               Konya
                                        Kütahya
                                                                                               Kütahya
                              X
                                                                                             Şehir
                                                      Sıra
                                                                                                             Sıra
                                                                                                                         Secilen elemanın sırası: 4
                   Bursa
                         OK
```


• SelectedIndexChanged() metodu: Liste kutusundan herhangi bir eleman seçildiğinde çalışan olaydır.

```
private void listBox1_SelectedIndexChanged(object sender, EventArgs e)
{
    MessageBox.Show("Seçilen eleman: " + listBox1.Text);
}
```


Özellik	Açıklama
Items	Liste kutusuna eklenen öğelerin tutulduğu koleksiyon nesnesidir.
SelectedItem	Liste kutusundan seçilen öğeyi alır.
SelectedItems	Liste kutusundan seçilen öğeleri alır. Seçilen öğeler dinamik bir dizide tutulur.
SelectedIndex	Liste kutusundan seçilen öğenin indisini alır.
Selected Indices	Liste kutusundan seçilen öğelerin indislerini bir koleksiyon nesnesinde tutar.
DataSource	Listenin öğelerinin tutulduğu veri kaynağıdır. Veri kaynağı boş geçilirse Items
	koleksiyonuna eklenen öğeler görüntülenir.
DisplayMember	Veri kaynağından gelen öğelerin, kullanıcıya gösterilecek özelliğidir.
ValueMember	Veri kaynağından gelen öğelerin, dönüş değerini belirleyen özelliğidir.
SelectedValue	Seçilen öğenin, liste kutusunun ValueMember ile belirtilen özelliğidir.
SelectionMode	Liste kutusundan kaç tane öğe seçilebileceğini belirtir. None değeri 0, One
	değeri 1, MultiSimple ve MultiExtended değerleri birden fazla öğenin
	seçilebileceğini belirtir.
MultiColumn	Liste kutusundaki öğelerin biden fazla kolonda görüntülenmesini belirler.

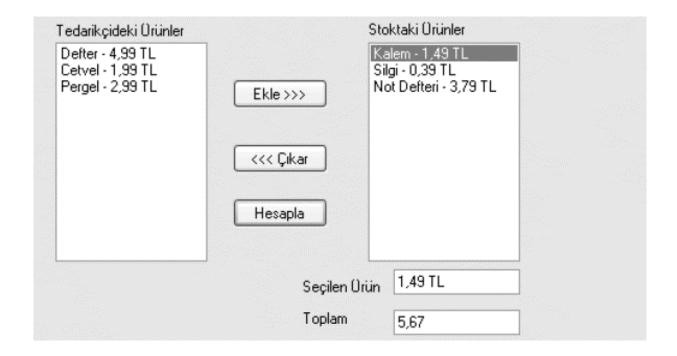
Olay	Açıklama
SelectedIndexChanged	Liste kutusunda bir öğe seçildiği zaman gerçekleşir.

Metot	Açıklama
GetItemText	Parametre olarak verilen nesnenin liste kutusunda gösterilen yazısını döndürür.
GetSelected	Parametre olarak verilen indisteki öğenin seçili olup olmadığını döndürür.
FindString	Parametredeki String ifadesini liste kutusunda arayarak, bulduğu ilk öğenin indisini döndürür

Örnek

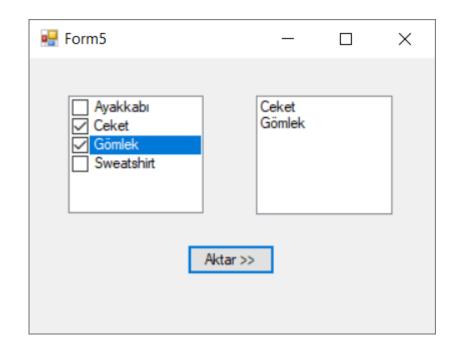
 Tedarikçiden alınacak ve stokta bulunan ürünleri listelemek ve alım satım işlemi yapmak için ListBox kontrolleri kullanma.

CheckedListBox

 Liste kutusunun tüm özellik, metot ve olaylarını alır ve listedeki öğelerin işaret kutusu ile gösterilmesini sağlar.

CheckedListBox

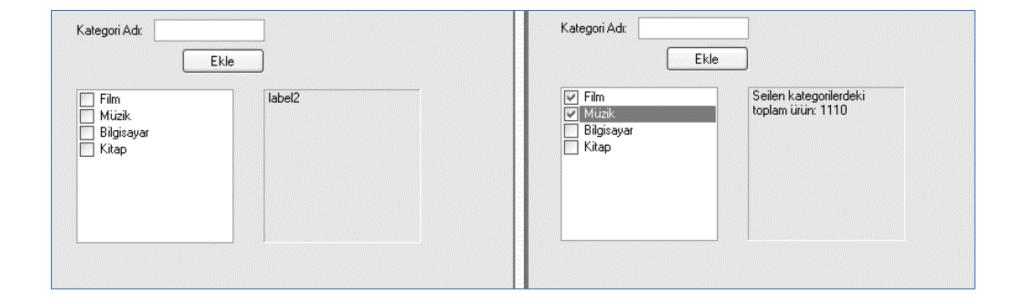
Özellik	Açıklama
CheckedItems	Liste kutusunda işaretlenmiş öğeleri tutar
CheckedIndices	Liste kutusunda işaretlenmiş öğelerin indislerini tutar
CheckOnClick	Liste kutusunda öğeye tıklandığı zaman işaretlenmesini belirler.
	False ise ilk tıklamada öğe seçilir, ikinci tıklamada seçme kutusu
	işaretlenir.

Metot	Açıklama
GetItemSelected	Parametre olarak verilen indisteki öğenin seçili olup olmadığını
	döndürür
SetItemSelected	İlk parametrede verilen indisteki elemanın seçili olup olmadığını,
	ikinci parametrede verilen Boolean değeri ile belirler

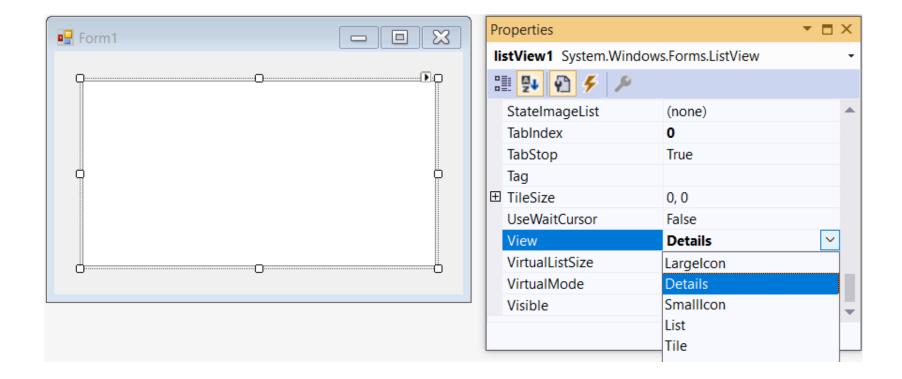
Örnek

 Kategori başına stoktaki ürün toplamının gösterildiği bir uygulamada listelenen kategorileri seçmek için CheckedListBox kullanımı

- Listview gelişmiş bir listeleme kontrolüdür. Listbox'ta olduğu gibi içine elemanlar eklenebilir, her elemana bir resim verilebilir ve listedeki elemanlar farklı biçimlerde listelenebilir.
- Form uygulamasına Listview özelliği eklendikten sonra Properties -> View kısmından Details seçeneğini seçerek oluşturulacak sütunlar görüntülenir.

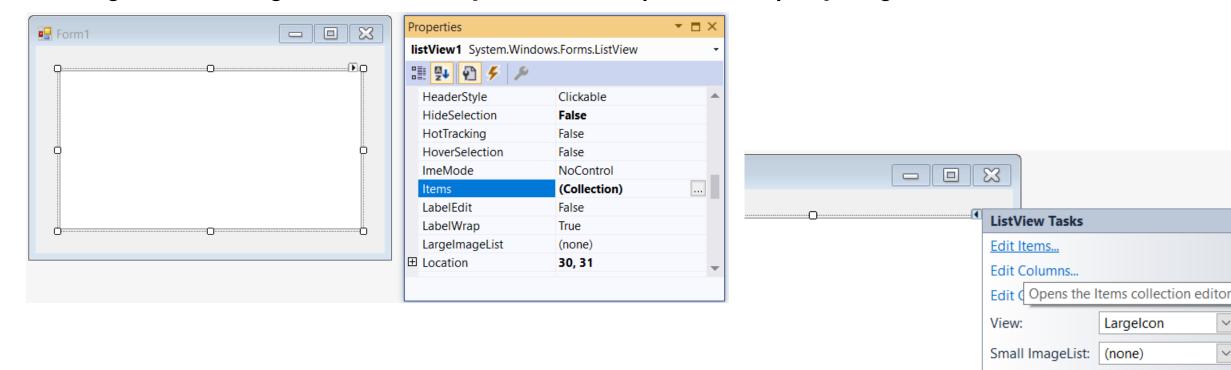

- Listview içerisindeki verileri sütunlar halinde gruplamak için Properties/Columns (Collection) seçeneği seçilir ve sütun ifadeleri girilir.
- Sütunlar içerisinde görülecek ifadeler için de Items (Collection) seçeneği seçilip ifadeler girilir. Burada dikkat edilmesi gereken şey birinci sütuna gelecek ifadeyi ekledikten sonra bu pencerede iken diğer sütunlara gelecek ifadeler için Subltems (Collection) seçeneğini kullanmaktır.

Largelcon

Large ImageList: (none)

Dock in Parent Container

Listview'a kodlama yoluyla da ekleme yapılabilir.

listView1.Items[1].SubItems.Add("Kaplan");

listView1.View = View.Details;

```
listView1.Activation = ItemActivation.OneClick;
// tek tiklamada aktif hale getir.
listView1.Columns.Add("ADI", -2, HorizontalAlignment.Left);
// Adi sütun başlığı, -2, Girilen ifadenin tam olarak sığması için gereken ifade, sola hizalama listView1.Columns.Add("SOYADI",-2,HorizontalAlignment.Left);
listView1.Items.Add("Kemal");
listView1.Items[0].SubItems.Add("Arslan");
listView1.Items.Add("Cemal");
Form1
```

ADI

Kemal

Cemal

SOYADI

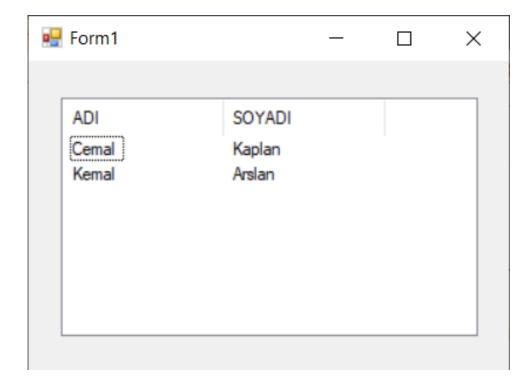
Arslan

Kaplan

×

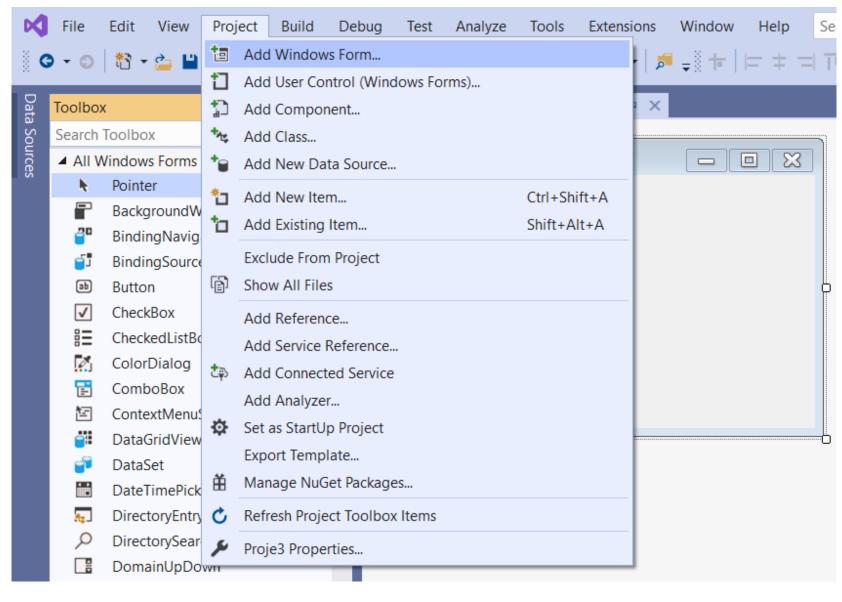
• Şayet aşağıdaki kod eklenirse Listview'daki sıralama alfabetik olarak yapılır.

```
listView1.Sorting = SortOrder.Ascending;// Sıralama }
```


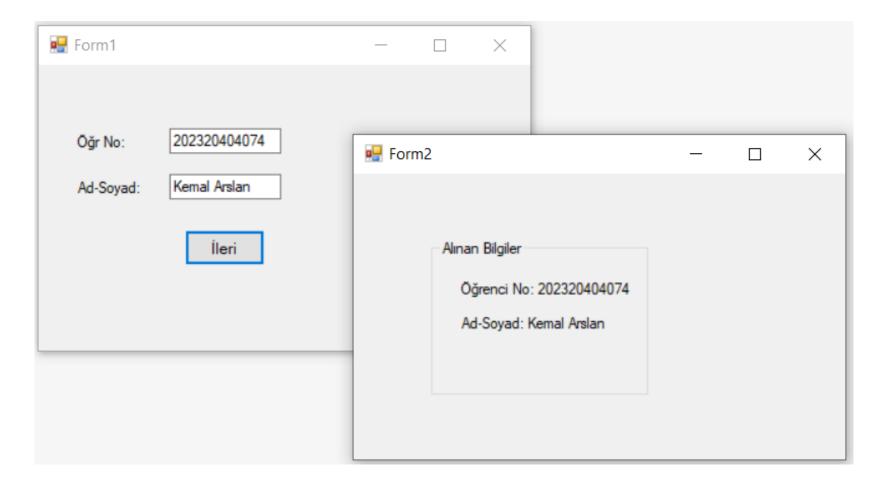
Yeni Form Ekleme

Project - > Add Windows
 Forms tıklanarak projeye yeni form eklenebilir.

Formlar Arası Bilgi Aktarımı

Formlar Arası Bilgi Aktarımı

Forml

```
public partial class Form1 : Form
    public Form1()
       InitializeComponent();
    private void button1 Click(object sender, EventArgs e)
       String ogrNo = textBox1.Text;
        String adSoyad = textBox2.Text;
        Form2 yeniform = new Form2(ogrNo, adSoyad);
       yeniform.Show();
```

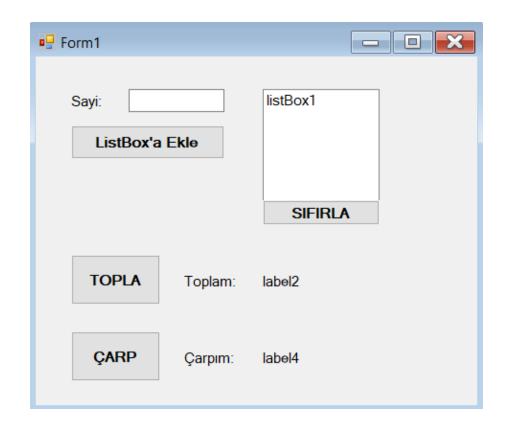
Form2

```
public Form2()
    InitializeComponent();
String number, isim;
public Form2(string ogrNo, string adSoyad)
    number = ogrNo;
    isim = adSoyad;
    InitializeComponent();
private void Form2 Load(object sender, EventArgs e)
    label1.Text = "Öğrenci No: " + number;
    label2.Text = "Ad-Soyad: " + isim;
```

Ödev-1: Kontrol Yapıları ve Döngüler

Ödev 1-1:

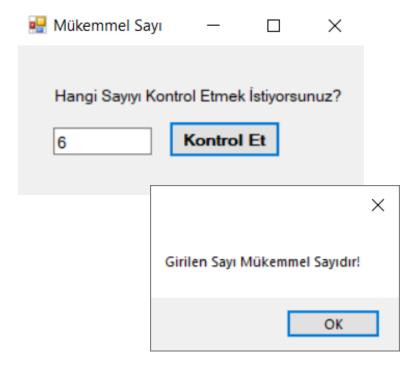
- Aşağıdaki formda textBox1 içine girilen değerler "ListBox'a Ekle" butonu yardımıyla birer birer listBox1'e eklenmelidir.
- TOPLA butonuna basıldığında listBox1'e eklenmiş olan sayılardan "sadece çift sayı olanların" toplamı label2'ye; ÇARP butonuna basıldığında ise listBox1'e eklenmiş olan değerlerin tümünün çarpımı label4'e yazdırılmalıdır.
- Ayrıca SIFIRLA butonuna basıldığında listBox1 içerisindeki verinin ve toplam/çarpım değerlerinin temizlenmesi gerekmektedir.

Ödev 1-2:

- Mükemmel Sayı: Kendisi hariç bütün pozitif bölenlerinin toplamı kendisine eşit olan sayılara mükemmel sayı denir. Örneğin 6 bir mükemmel sayıdır. Çünkü 6'nın pozitif bölenleri 1,2,3 ve 6'dır. Kendisi hariç diğer bölenlerini toplarsak 1+2+3=6 eder. Bunun gibi 28 de mükemmel sayıdır: 28 = 1 + 2 + 4 + 7 + 14.
- Hazırlayacağınız bir form üzerinden kullanıcıdan sayı alan ve butona basıldığında alınan bu sayının mükemmel sayı olup olmadığını kontrol ederek sonucu ekrana yazdıran (MessageBox veya bir label yoluyla) programı geliştiriniz.

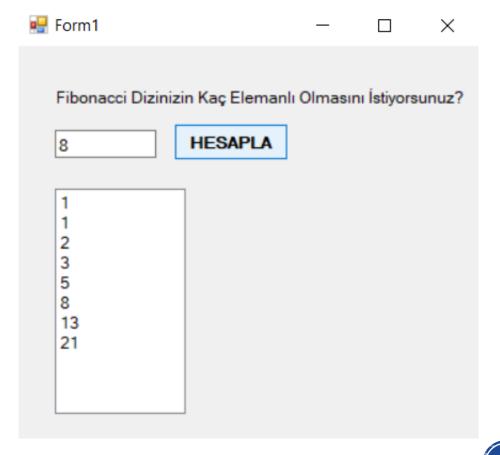

Ödev-2: Diziler ve Metotlar

Ödev 2-1:

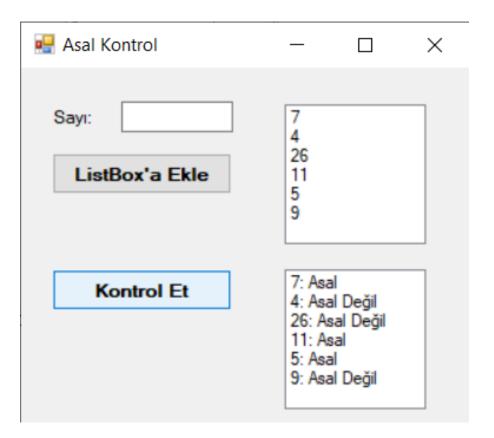
- Fibonacci Dizisi: İlk iki elemanı 1 olan ve diğer elemanları kendisinden önceki iki elemanın toplamı olan özel bir dizidir.
- Hazırlayacağınız bir form üzerinden Fibonacci dizisinin kullanıcıdan alınan sayı kadar elemanını hesaplayarak listbox'a yazdıran programı geliştiriniz.

Ödev 2-2:

Bu uygulamada toplu olarak asallık kontrolü yapılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla TextBox1'e girilen sayılar birer birer ListBox1'e eklenmektedir. Sonrasında Kontrol Et butonuna tıklandığında ise ListBox1'deki sayılar tek seferde kontrol edilecek ve ListBox2'de bu sayılarla birlikte karşılarına asallık sonucu yazdırılacaktır.

Listbox1'deki sayıların asallık kontrollerinin yapılması için bir metot oluşturulmalıdır. Bu metot, kendisine gönderilen bir sayının asal olup olmadığı sonucunu döndürülmelidir. Döndürülen sonuca göre de bu sayı sonucu ile birlikte ListBox2'ye yazılmalıdır.

Kaynakça

- C# Eğitim Kitabı 2. Baskı, Murat Yücedağ, Dikeyeksen Yayınları, 2019.
- C# Ders Notları, YMT218 Nesne Tabanlı Programlama, Fırat Üniversitesi (Erişim Tarihi 29 Ekim 2019).
- C# Programlama Ders Notları, Dr. Serkan Dişlitaş, Hitit Üniversitesi (Erişim Tarihi 29 Ekim 2019).

